

lectura 2014 26-11-08

ciutat d'ideals

Una emoció

No era només l'escalfament de la mà i de l'ull; no era només l'escalfament del cor i del cervell; no era només l'escalfament dels sentits; era sobretot la posada a punt de tot el sistema nerviós i del seu estat d'ànim. Mà, ulls, dits, coll –sobretot aquesta sensació de pesantor al coll–, la sensació d'acompassament entre l'ull i la mà era el que li indicava que podia començar. Joan Jové posava els cinc sentits en el ritual de començar a escriure. S'encasquetava les ulleres. Mirava el taulell ple de gots i ampolles mig buides. Respirava a fons. Es posava a bullir la cafetera, mentre es demanava si el diumenge a la tarda, els déus de l'escriure li serien propicis. Espès se'l bevia, el cafè, mentre endreçava la cuina del darrer sopar fet a correu: plats i gots deixats a la bona de déu; encenia el cigar mentre dubtava si les paraules brollarien amaneses i fàcils. ¿Quin misteri tenen les paraules que segons com no volen sortir i segons com brollen estirades per fils invisibles, i quins són aquests fils? Estirava

les cames; regava les quatre plantes del pati de veïns i sentia el brogit dels joves que sortien a festejar amb l'uniforme dels dies de festa: la noia d'ulls ametllats i la pell de coure que ell mirava imantat: per què són tan belles les dones? A vegades li arribava la música d'un ball popular llunyà i li mossegava la melancolia. Engegava el ventilador i somiava despert amb els contes que havia enviat al premi de no-sé-on. Sabia del cert que no el premiarrien; sentia un cert deute amb si mateix i, de fet, no sabia què coi devia. Escriure, el que es diu escriure, escrivia molt poc. Al vespre, quan amollava la calor, començava a caminar per la ciutat. A vegades feia una trucada a l'Arumí i passejaven junts sota la lluna que donava a la ciutat un aire estranyot. A Joan Jové el pleniluni li recordava la seva vila natal; imaginava les noies de popetes vibràtils sota el jersei. A Arumí, la nit el portava molt lluny: a les marxes de soldats de l'Anàbasi. Quan, tornant de passejar, mirava el seu pis a la vila, pensava: he de tornar ací? Obria la porta, entrava com si fos un es-

trany. La casa li queia al damunt i només les cartes que li enviava son pare li retornaven una mica el goig. Les rellegia amb passió. Cada vespre mirava la bústia i la tornava a mirar amb ansietat. No només era l'argamassa de les paraules i les frases que anava construint, era el sentit de l'edifici que bastia. "L'emoció", cridava Joan Jové, "només l'emoció ens ajuda a contar. Anàvem equivocats quan dèiem que l'important era l'argument o el conflicte. L'emoció, l'important és l'emoció!". I doncs, quina emoció sents, tu, Joan Jové? Un arbre daurat pel sol. Una font. Aigua molt freda, a dalt d'una vila entre muntanyes. Un llarg viatge des de la plana de Lleida, entre boira i sol. El groc de les mançaneres. Un pont sobre l'autovia; camps d'aufals, plàntans molt grocs; palosanters que canvien del groc al roig. Roig de foc. Una perspectiva de Lleida des de Ponent, molt fugaç: la plana i el turó. L'horta i la Seu. Camí d'horta. Els bancals. Pluja i música. La ciutat desapareix. Pla. Un altre arbre daurat pel sol, al mig d'una plaça. Aire fred.

Andreu Loncà

Andreu Loncà